

SÉNAT DE BELGIQUE

SÉANCE DU 6 DÉCEMBRE 1945.

Rapport de la Commission de la Défense nationale chargée d'examiner le Projet de loi contenant le budget du Corps de la Gendarmerie pour l'exercice 1945.

(Voir n° 5-XVII 1944-1945 du Sénat.)

BELGISCHE SENAAT

VERGADERING VAN 6 DECEMBER 1945.

Verslag uit naam van de Commissie van Landsverdediging belast met het onderzoek van het wetsontwerp houdende de begroting van de Rijkswacht voor 1945.

(Zie n° 5-XVII 1944-1945 van den Senaat.)

Présents : MM. DEMETS, F., président; CLAYS, DOUTREPONT, FORTON, GOB, LONGVILLE, OLYFF, VAN REMOORTELT et VIGNERON, rapporteur.

MESDAMES, MESSIEURS

La Commission de la Défense Nationale a examiné le budget de la Gendarmerie pour 1945.

Le total des crédits sollicités est de 665,363,660 fr. contre 159,607,302 fr. en 1940.

Comme les dépenses de personnel étaient, en 1940, de 144,245,083 francs pour un effectif de 175 officiers et 7,200 troupes et, en 1945, de 467,883,000 francs pour un effectif de 219 officiers et 10,000 troupes, on constate que les dépenses de personnel sont, par homme, 2,35 fois supérieures à celles de 1940.

Au taux actuel des traitements et indemnités, ces dépenses augmenteront encore de 91,572,000 francs au moins lorsque l'effectif du Corps sera porté à 12,000 hommes comme le prévoit l'Arrêté du Régent du 11 mai 1945.

Les dépenses de matériel sont passées de 13,779,969 francs en 1940 à 23,159,660 francs en 1945. Cette augmentation provient surtout de

MEVROUWEN, MIJNE HEEREN,

Uw Commissie van Landsverdediging heeft de begroting van de Rijkswacht voor 1945 onderzocht.

Het totaal der aangevraagde kredieten bedraagt 665,363,660 frank tegen 159,607,302 frank in 1940.

Daar de uitgaven voor personeel, in 1940, 144,245,083 frank bedroegen voor een getalsterkte van 175 officieren en 7,200 manschappen, en in 1945, 467,883,000 frank voor een getalsterkte van 219 officieren en 10,000 manschappen, stelt men vast dat de uitgaven voor personeel per man 2,35 maal hoger zijn dan deze van 1940.

Gezien het huidig bedrag der wedden en vergoedingen, zullen deze uitgaven nog stijgen met minstens 91,572,000 frank, wanneer de getalsterkte van het korps zal zijn opgevoerd tot 12,000 manschappen zooals voorzien in het besluit van den Regent dd. 11 Mei 1945.

De uitgaven voor materieel zijn gestegen van 13,779,969 frank in 1940 tot 23,159,660 frank in 1945. Deze verhooging spruit vooral voort uit het

l'utilisation du charroi automobile dont les frais en essence et en divers sont actuellement de 10,000,000 de francs contre 75,000 francs en 1940.

Quant aux charges temporaires, elles sont nécessairement très élevées et ne peuvent guère être comparées à celles de 1940. Elles sont de l'ordre de 174,296,000 francs au lieu de 1 million 579,000 francs et se rapportent, en ordre principal, au recrutement de 5,000 hommes comme forces supplétives et à l'achat de matériel de couchage, de machines à écrire et de camionnettes. Ces dépenses exceptionnelles doivent retenir notre sérieuse attention, car elles pourraient croître dans des proportions insoupçonnées si nous continuions à permettre qu'elles soient engagées avant leur vote par les Chambres.

En réalité, le budget qui nous est soumis n'est pas un budget; c'est un bilan.

Pouvait-il en être autrement dans l'immédiat après guerre? Evidemment non, mais on aurait dû éviter à tout prix que la même erreur ne se reproduise pour le budget de 1946; celui-ci aurait dû nous être soumis le 30 septembre. Permettre qu'il en soit autrement, c'est rendre illusoire tout contrôle législatif, c'est accorder trop de pouvoir à l'exécutif qui, sous la pression des événements, a facile tendance à créer des dépenses qu'il devient impossible de supprimer, voire de réduire, par la suite.

C'est ainsi que la Commission aurait beaucoup voulu qu'avant de soumettre à l'approbation du Régent l'arrêté du 11 mai dernier portant l'effectif du Corps de gendarmerie à 12,000 hommes (en augmentation de 3,800 hommes sur celui de 1940) et l'arrêté de réorganisation du 3 août suivant, le Gouvernement eût consulté les Chambres sur l'opportunité de ces créations et de

benuttigen van de motorvoertuigen, waarvan de kosten aan benzine en aan verschillende uitgaven thans 10 miljoen frank bedragen tegen 75,000 frank in 1940.

Wat betreft de tijdelijke lasten, deze zijn noodzakelijk zeer hoog en kunnen amper vergeleken worden bij deze van 1940. Zij bedragen 174,296,000 frank en slaan in hoofdzaak op de aanwerving van 5,000 manschappen als aanvullende krachten en op den aankoop van slaapmaterieel, van schrijfmachines en van lichte vrachtauto's. Deze uitzonderlijke uitgaven moeten onze ernstige aandacht gaande maken, omdat zij zouden kunnen toenemen in onverwachte verhoudingen indien wij verder moesten blijven toelaten dat zij betaalbaar worden gesteld vooraleer door de Kamers te zijn goedgekeurd.

In werkelijkheid is de ons voorgelegde begrooting geen begrooting maar wel een balans.

Kon het anders onmiddelijk na den oorlog? Natuurlijk niet, maar men zou te allen prijze hebben moeten vermijden dat dezelfde dwaling zich nog zou voordoen voor de begrooting van 1946; deze zou ons moeten voorgelegd zijn geworden op 30 September. Door toe te laten dat het anders gebeure, maakt men alle wetgevende controle denkbeeldig en verleent men al te veel macht aan de uitvoerende macht, die onder den druk der gebeurtenissen gemakkelijk neiging vertoont om uitgaven te doen die het later onmogelijk wordt af te schaffen of zelfs in te krimpen.

Aldus zou de Commissie gewenscht hebben dat, vooraleer aan den Regent ter goedkeuring voor te leggen het besluit van 11 Mei jl., waarbij de getalsterkte van het korps der Rijkswacht wordt opgevoerd tot 12,000 manschappen (hetzij een verhooging van 3,800 manschappen tegenover 1940), alsmede het besluit tot herinrichting van 3 Augustus daaropvolgend, de Regee-

cette réorganisation tout particulièrement importantes.

Peut-être même eût-il mieux valu, à cette occasion — et votre Commission insiste spécialement pour que le Gouvernement réalise d'urgence ce vœu — rentrer une bonne fois dans la constitutionnalité et faire de ces arrêtés une loi comme le veut l'article 120 de la Constitution stipulant que : « L'organisation de la Gendarmerie et ses attributions feront l'objet d'une loi ». Nous ne voyons pas, en effet, pourquoi cette prescription fondamentale, qui n'a pas été observée jusqu'ici, continue à rester lettre morte pour le législateur. Contrairement à ce que d'aucuns croient, le vote d'une loi de l'espèce n'impliquerait pas nécessairement une modification profonde des principes et des dispositions de la loi de Germinal an VI et de l'arrêté du Prince Souverain de 1815 qui régissent toujours la gendarmerie; la loi nouvelle consacrerait de façon plus formelle ceux de ces principes ou dispositions qui sont suffisamment précis et toujours d'actualité; elle mettrait les autres mieux en rapport avec les nécessités et les lois du moment.

Cette façon de voir, faut-il le dire, n'implique en rien l'idée d'une critique des mesures sanctionnées par les arrêtés précités; au contraire, et la procédure seule est en cause, car la création d'une direction de la gendarmerie au Ministère de la Défense Nationale, celle d'une école pour candidats-officiers et pour candidats-gendarmes, la division du territoire en cinq grandes régions, comprenant 10 groupes territoriaux, la création d'une légion et de 4 groupes mobiles, celle de brigades spéciales de recherches et d'autres petites unités ainsi que le renforcement de la généralité des brigades ont toutes nos sympathies ;

ring de Kamers zou hebben geraadpleegd over de gepastheid van deze uitbreiding en van deze herinrichting die van gansch bijzonder belang zijn.

Misschien zelfs ware het beter geweest bij deze gelegenheid — en uw Commissie dringt bijzonder aan opdat de Regeering bij hoogdringendheid dezen wensch vervulle — eens voor goed terug te keeren tot de grondwetelijkheid en van deze besluiten een wet te maken, zooals wordt voorgeschreven bij artikel 120 van de Grondwet luidende : « De inrichting en de bevoegdheden van de Rijkswacht worden bij een wet geregeld. » Wij zien immers niet in waarom dit voorschrift van de Grondwet, dat tot nog toe niet werd nageleefd, verder doode letter blijft voor den wetgever. In strijd met hetgeen sommigen meenen, zou de goedkeuring van een dergelijke wet niet noodzakelijk een grondige wijziging medebrengen van de beginselen en de bepalingen der wet van Germinal jaar VI en van het Besluit van den Prins Soeverein van 1815 die steeds de Rijkswacht beheeren. De nieuwe wet zou op meer uitdrukkelijke wijze die van deze beginselen of bepalingen bekrachtigen welke voldoende nauwkeurig en steeds actueel zijn; zij zou de andere beter aanpassen aan de noodwendigheden en de wetten van het oogenblik.

Deze zienswijze, hoeft het gezegd, sluit volstrekt niet in zich een kritiek tegen de maatregelen bekrachtigd door voormelde besluiten; wel integendeel, en de procedure alleen komt in het gedrang omdat al onze sympathie gaat naar de oprichting van een directie van de Rijkswacht bij het Ministerie van Landsverdediging, de oprichting van een school voor kandidaten-officier en voor kandidaten-rijkswachters, de indeeling van het grondgebied in vijf groote gebieden omvattende tien territoriale groepen, de oprichting van een legioen en van vier mobiele groepen, de oprichting van bijzondere brigades

elles s'imposaient. Elles s'imposaient d'autant plus que nous ignorons ce que demain nous réserve et que la gendarmerie semble devoir être la seule force de police générale sur laquelle le gouvernement pourra compter pour maintenir l'ordre à une époque où des conflits sont plus à craindre que jamais, qu'ils soient d'ordre politique, économique, social ou militaire.

La création d'une Direction supérieure de la Gendarmerie sera surtout bien accueillie des gendarmes. Ceux-ci vont, enfin, pouvoir se faire entendre du Ministre par la voie d'officiers de chez eux plus qualifiés que d'autres pour les défendre, parce que connaissant mieux leur esprit, leurs sentiments et leurs aspirations. Cette innovation aura également pour heureux résultat de mettre un terme au désir que beaucoup exprimaient de voir rattacher la gendarmerie au Ministère de l'Intérieur.

* * *

Afin de pouvoir documenter la Haute Assemblée, votre Commission a adressé à Monsieur le Ministre de la Défense Nationale une série de questions dont les réponses sont reproduites ou résumées ci-après :

I. *Effectifs en hommes.* — L'effectif organique du Corps était, au 1er janvier 1945, de 107 officiers et 8,200 troupes; son effectif réel de 146 officiers et 7,895 troupes.

L'effectif organique, au 1er novembre 1945, était de 219 officiers et 10,000 troupes; son effectif réel de 171 officiers et 9,500 troupes.

voor opsporing en van andere kleine eenheden alsmede de versteviging van de algemeenheid der brigades; al deze maatregelen waren geboden. Zij waren des te meer geboden daar wij niet weten wat de dag van morgen ons voorbehoudt en daar de Rijkswacht blijkt de eenige algemeene politiemacht te moeten zijn waarop de Regeering zal mogen rekenen om de orde te handhaven op een tijdstip waarop conflicten meer dan ooit te vreezen zijn, zij wezen van politieken, economischen, socialen of militairen aard.

De oprichting van een hogere directie van de Rijkswacht zal vooral goed onthaal vinden bij de Rijkswachters. Deze zullen zich eindelijk kunnen doen hooren bij den Minister bij monde van officieren van bij hen, die meer bevoegd zijn dan andere om ze te verdedigen, daar zij beter bekend zijn met hun geest, hun gevoelens en hun betrachtungen. Deze nieuwigheid zal eveneens voor gelukkig gevolg hebben dat er een einde wordt gemaakt aan den wensch door velen uitgedrukt, namelijk dat de Rijkswacht zou worden gehecht aan het Ministerie van Binnenlandsche Zaken.

* * *

Ten einde de Hooge Vergadering te kunnen voorlichten, heeft uw Commissie aan den Minister van Landsverdediging een reeks vragen gesteld waarvan de antwoorden hieronder worden weergegeven of samengevat :

I. *Getalsterkte aan manschappen* — De organieke getalsterkte van het korps bedroeg, op 1 Januari 1945, 107 officieren en 8,200 manschappen; haar werkelijke getalsterkte was 146 officieren en 7,895 manschappen.

De organieke getalsterkte, op 1 november 1945 was 219 officieren en 10,000 manschappen; de werkelijke getalsterkte was 171 officieren en 9,500 manschappen.

Suivant l'arrêté du 11 mai 1945, l'effectif organique sera porté, en 1946, à 248 officiers et 12,000 troupes.

II. *Effectifs en chevaux.* — L'effectif organique en chevaux de selle est de 1,086; l'effectif réel actuel de 156.

26 de ces chevaux appartenaient à la gendarmerie avant la guerre; les autres proviennent de l'armée britannique ou de la récupération et ont été fournis à l'intervention du service vétérinaire et de remonte.

III. *Organisation.* — Une brochure donnant la composition détaillée des unités et services du Corps, telle que prévue par l'arrêté du 3 août 1945, vient de paraître.

L'examen que nous en avons fait montre que le plan de cette réorganisation a été établie avec une méthode, un soin dans les détails et une science qui font honneur à l'Etat-Major de la gendarmerie qui l'a conçu et à M. le Ministre de la Défense Nationale qui l'a réalisé.

L'augmentation massive de ses effectifs et leur répartition rationnelle sur le territoire, la constitution d'unités mobiles dotées d'un matériel et d'un armement répondant aux exigences de la technique moderne feront du Corps de Gendarmerie, lorsque toutes ces améliorations seront réalisées, une unité particulièrement bien armée et outillée, bien encadrée et commandée, une unité forte et cohérente, apte à remplir toutes les missions dont elle pourrait être chargée.

IV. *Matériel de transport — Motorisation.* — Le matériel de transport

Krachtens het besluit van 11 Mei 1945, zal de organieke getalsterkte in 1946 worden opgevoerd tot 248 officieren en 12,000 manschappen.

II. *Aantal paarden.* — De organieke getalsterkte aan zadelpaarden bedraagt 1,086; de huidige werkelijke getalsterkte bedraagt 156.

26 van deze paarden behoorden toe aan de Rijkswacht vóór den oorlog; de andere komen voort van het Britsche leger of van de recuperatie en zij werden verstrekt door tusschenkomst van den veeartsenij- en remon-tedienst.

III. *Inrichting.* — Een brochure waarbij de omstandige samenstelling van de eenheden en diensten van het korps, zooals voorzien bij het besluit van 3 Augustus 1945, wordt aangegeven, is pas verschenen.

Het onderzoek, dat wij daaraan hebben besteed, toont aan dat het plan van deze herinrichting werd opge-maakt met een methode, een zorg in de bijzonderheden en een kennis, die den staf van de Rijkswacht, welke het plan heeft opgevat, en den Minister van Landsverdediging, die het heeft verwezenlijkt, tot eer strekken.

De massale verhooging van de getalsterkte en hun rationeele verdeling over het grondgebied, de oprichting van mobiele eenheden voorzien van een materieel en een bewapening die beantwoorden aan de eischen van de moderne techniek, zullen van het korps van de Rijkswacht, wanneer al deze verbeteringen zullen verwezenlijkt zijn, een eenheid maken die bijzonder goed is gewapend en uitgerust, voorzien van degelijke kaders en behoorlijk aangevoerd, een sterke en samenhangende eenheid die bekwaam is al de opdrachten te vervullen, waarmede zij zou kunnen worden belast.

IV. *Materieel voor vervoer — motori-satie.* — Het materieel voor vervoer

automobile en usage comprend des voitures-voyageurs, des camions et camionnettes, 1 dépanneuse, 8 autos blindées et 1 chenillette.

Ce matériel disparate est de fabrication ancienne et son usure est très avancée.

Le charroi existant est utilisé, en ordre principal, pour le maintien de l'ordre et l'exécution de tâches urgentes dans le domaine judiciaire.

Suivant la nouvelle organisation, deux escadrons de chacun des groupes mobiles seront motorisés. Le nombre de véhicules nécessaires à cette motorisation s'élève à 76 par groupe, soit au total à 532.

En outre, il y aura des voitures-voyageurs aux chefs-lieux des groupes, compagnies et districts.

V. Recrutement des gendarmes. — 2,300 recrues ont été admises au Corps en 1945; la durée de leur instruction est de six mois. Le Corps dispose d'une réserve de recrutement suffisante : 6,300 demandes sont actuellement à l'examen.

VI. Recrutement des forces supplétives. — Les candidats doivent réunir les conditions physiques et morales exigées des gendarmes.

Le nombre des forces supplétives, qui fut à certain moment de 3,760, diminuera au fur et à mesure des nouveaux engagements de gendarmes pour disparaître lorsque l'effectif en gendarmes aura atteint 12,000 hommes.

VII. Traitement du personnel — Officiers. — Le traitement *minimum* d'un sous-lieutenant, marié en garnison à Bruxelles, y compris toutes les indemnités et compte tenu des retenues, est de 4,827 francs.

per auto dat in gebruik is omvat reizigersrijtuigen, vrachtwagens en camionnetten, een depanneerrijtuig, 8 geblindeerde auto's en een rupsauto.

Dit uiteenlopend materieel is oud en ver gesleten.

Het bestaande vervoermaterieel wordt in hoofdzaak gebezigd voor het handhaven van de orde en voor de uitvoering van dringende opdrachten op rechterlijk gebied.

Blijkens de nieuwe inrichting, zullen twee eskadrons van ieder der mobiele groepen gemotoriseerd worden. Het aantal voertuigen noodig voor deze motorisatie bedraagt 76 per groep, zegge in totaal 532.

Bovendien zullen er reizigersvoertuigen zijn in de hoofdplaatsen der groepen, compagnies en districten.

V. Aanwerving der rijkswachters. — 2,300 recruten werden tot het korps toegelaten in 1945; de duur van hun opleiding bedraagt zes maand. Het korps beschikt over een voldoende wervingsreserve : 6,300 aanvragen worden thans onderzocht.

VI. Aanwerving van aanvullende krachten. — De kandidaten moeten de lichamelijke en zedelijke voorwaarden vervullen welke van de Rijkswachters worden gevorderd.

Het aantal aanvullende rijkswachters, dat op zeker oogenblik 3,760 bedroeg, zal verminderen naar gelang van de nieuwe aanwervingen van rijkswachters, om te verdwijnen wanneer de getalsterkte der rijkswachters 12,000 manschappen zal hebben bereikt.

VII. Wedde van het personeel. — Officiëren. — De minimumwedde van een gehuwden onderluitenant in garnizoen te Brussel, met inbegrip van al de vergoedingen en rekening houdend met de afhoudingen, bedraagt 4,827 frank.

Le traitement *moyen* d'un *lieutenant-général* de 12,731 francs.

Troupes. — Le traitement *minimum* d'un *gendarme* marié, résidant à Bruxelles, est de 3,235 francs.

Le traitement *maximum* d'un *adjudant de 1re classe* comptant 25 années de service, est de 4,746 francs.

* *

Plusieurs de ces réponses devraient être commentées, mais il nous faut y renoncer pour ne pas donner trop d'ampleur à ce rapport.

La question du traitement du personnel vaut cependant qu'on s'y arrête un instant.

Ce traitement, arrondi des indemnités de toutes sortes, est notoirement insuffisant. L'idéal serait de mettre le traitement de base en rapport avec l'index du coût de la vie et d'y incorporer toutes les indemnités qui sont devenues permanentes et compliquent sérieusement et inutilement la comptabilité.

La Commission Consultative inter-ministérielle qui vient d'être constituée, adoptera-t-elle une solution aussi logique? Se pénétrera-t-elle assez de ce que disait M. le Ministre de la Défense Nationale de 1933, que «le service de la gendarmerie ne peut être comparé à celui des agents d'une administration publique quelconque»? Ne voudra-t-elle pas unifier à outrance et assimiler, par exemple, nos gradés et gendarmes à des messagers, des commis et des rédacteurs, sans tenir compte des fatigues et des dangers des services auxquels ils sont astreints? Ce serait là une grosse erreur qu'il ne faudrait pas commettre.

La révision des traitements entraînera celle des pensions.

De *gemiddelde* wedde van een *luitenant-generaal* bedraagt 12,731 frank.

Manschappen. — De *minimumwedde* van een gehuwden *rijkswachter* verblijvende te Brussel bedraagt 3,235 frank.

De *maximumwedde* van een *adjudant eerste klasse* met 25 jaren dienst bedraagt 4,746 frank.

* *

Verschillende van deze antwoorden zouden moeten gecommenteerd worden, maar wij moeten daarvan afzien ten einde geen al te grooten omvang te geven aan dit verslag.

Het vraagstuk van de wedde van het personeel loont nochtans de moeite om er een oogenblik te blijven bij stilstaan.

Deze wedde, afgerond met de vergoedingen van allen aard, is klaarblijkelijk ontoereikend. Het ideaal ware de basiswedde in verhouding te brengen tot het indexcijfer van de levensduurte en er al de vergoedingen bij in te lijven, die vast geworden zijn, en die de comptabiliteit ernstig en nutteloos ingewikkeld maken.

Zal de inter-ministerieele raadgevende commissie die werd aangesteld, een zoo logische oplossing aannemen? Zal zij zich voldoende laten leiden door hetgeen de minister van landverdediging van 1933 verklaarde namelijk: «dat de dienst van de Rijks-wacht niet kan vergeleken worden bij dezen der agenten van om het even welk openbaar bestuur?» Zal zij niet overdreven willen éénmaken en bijvoorbeeld onze gegradeerden en rijkswachters gelijkstellen met boden, klerken en opstellers, zonder rekening te houden met de vermoeinissen en de gevaren der diensten waartoe zij gehouden zijn? Het ware een grove dwaling die niet mag worden begaan.

De herziening der wedden zal deze der pensioenen voor gevolg hebben.

Votre Commission ne vous dira donc qu'un mot du projet de loi relatif à la pension des adjudants de gendarmerie voté quasi unanimement par le Sénat. Ce projet, envoyé à la Chambre en octobre 1938, admis à l'unanimité par la section compétente, est toujours à l'ordre du jour de cette assemblée.

On ne comprendrait guère qu'il ne vienne pas bientôt en discussion si M. le Ministre de la Défense Nationale ne voyait, dans la révision dont il s'agit, le moyen de donner complète satisfaction aux adjudants, les meilleurs et les plus méritants de nos sous-officiers d'élite.

D'autres questions mériteraient d'être examinées sans tarder et, en tous cas, dès que les circonstances le permettront. Ce sont :

1° Le statut du gendarme : Ce statut trouverait sa place dans la loi d'organisation dont il est question au début de ce rapport;

Son élaboration serait un des premiers travaux à confier à la Direction supérieure de la Gendarmerie.

2° La possibilité de porter à 1^m73 la taille minimum à exiger des gendarmes comme la chose avait été proposée en 1939; la mesure pourrait être réalisée dès maintenant, le commandement disposant d'une réserve de recrues suffisante.

3° L'octroi de la qualité d'officier de police judiciaire à certains gradés d'élite : La loi du 6 décembre 1939 leur accorde cette qualité jusqu'au moment de la remise de l'armée sur pied de paix; il importerait de proroger la loi.

4° L'organisation du service médical avec libre choix du médecin.

Uw Commissie zal U slechts een woord zeggen over het wetsontwerp betreffende het pensioen der adjudanten van de Rijkswacht dat door Senaat bijna eenparig werd goedgekeurd. Dit ontwerp, verwezen naar de Kamer in October 1938, en aangenomen bij eenparigheid door de bevoegde afdeeling, staat steeds op de agenda van deze vergadering.

Men zou niet begrijpen dat het niet eerlang zou worden besproken indien de Minister van Landsverdediging in bedoelde herziening niet het middel zag om volledige voldoening te schenken aan de adjudanten, de beste en de meest verdienstelijke van onze keuronderofficieren.

Andere vraagstukken nog zouden verdienen zonder uitstel te worden onderzocht en in elk geval zoodra de omstandigheden het zullen toelaten. Het zijn :

1° Het statuut van den rijkswachter. Dit statuut zou zijn plaats vinden in de wet tot inrichting waarvan sprake bij den aanhef van dit verslag. Het opmaken van dit statuut zou een der eerste werkzaamheden zijn welke dienen toevertrouwd aan de hogere directie van de Rijkswacht.

2° De mogelijkheid om de minimumgestalte, te eischen van de Rijkswachters, op te voeren tot 1 meter 73, zooals werd voorgesteld in 1939 : de maatregel zou van stonden aan kunnen worden verwezenlijkt, daar het commando beschikt over een behoorlijke reserve recruten.

3° de toekenning van de hoedanigheid van ambtenaar der gerechtelijke politie aan sommige keurgegradeerden : de wet van 6 December 1939 verleent hun deze hoedanigheid tot op het oogenblik van het terug op vredevoet brengen van het leger; het ware van belang de wet te verlengen.

4° de inrichting van den geneeskundigen dienst met vrije keus van geneesheer.

5° Le casernement et le logement des mariés.

Cette dernière question revêt un caractère particulièrement important.

En 1931, sur un total de 5,000 mariés, 1,300 environ devaient se loger à leurs frais moyennant une très faible indemnité de logement.

En 1945, sur 5,865 mariés, 1,945 sont logés à leurs frais. Le rapport entre ces deux catégories de mariés est donc resté sensiblement le même, mais le nombre de mariés logés à leurs frais croît et continuera à croître au fur et à mesure de l'augmentation des effectifs, si l'on ne remédie pas à cette situation. Il conviendrait d'insister auprès de Monsieur le Ministre des Travaux Publics pour qu'il hâte la réalisation du programme adopté avant la guerre; il faudrait surtout construire des casernes pour les grandes unités et, notamment, à Bruxelles où l'Etat possède, à proximité de la caserne de l'avenue de la Couronne, un vaste terrain où il serait possible d'ériger plusieurs immeubles à appartements multiples répondant aux exigences de la technique et des progrès modernes.

Peut-être aussi pourrait-on examiner si l'on ne pourrait pas affecter à la gendarmerie les casernes qui seraient abandonnées par la troupe ?

Sous les réserves qui précèdent, la Commission propose l'adoption du budget à l'unanimité.

Le présent rapport a été approuvé à l'unanimité.

Le Rapporteur, *Le Président ff.,*
G. VIGNERON. F. DEMETS.

5° de kazerneering en de huisvesting der gehuwden.

Dit laatste vraagstuk is van bijzonder groot belang.

In 1931, op een totaal van 5,000 gehuwden, moesten ongeveer 1,300 huisvesting zoeken op eigen kosten mits een zeer geringe woonstvergoeding.

In 1945, op 5,865 gehuwden, zijn er 1,945 gehuisvest op eigen kosten. De verhouding tusschen deze twee categorieën gehuwden is dus merkkelijk dezelfde gebleven, maar het aantal gehuwden, gehuisvest op eigen kosten, stijgt en zal blijven stijgen naar gelang de uitbreiding van de getalsterkte, indien deze toestand niet wordt verholpen. Het zou passen bij den Minister van Openbare Werken aan te dringen opdat hij de verwezenlijking van het vóór den oorlog aangenomen programma zou bespoedigen; er zouden vooral kazernen dienen gebouwd voor de groote eenheden en vooral te Brussel waar de Staat, in de nabijheid van de kazerne van de Kroonlaan, een ruim terrein bezit waar het mogelijk ware verschillende gebouwen met veelvuldige appartementen op te trekken, die beantwoorden aan de eischen van de techniek en van den modernen vooruitgang.

Misschien ook zou men kunnen nagaan of men de kazernes die door de troepen mochten worden ontruimd niet voor de Rijkswacht zou kunnen besteden ?

Onder voorbehoud van hetgeen voorafgaat, stelt de Commissie eenparig voor de begroting goed te keuren.

Dit verslag werd eenparig aangenomen.

De Verslaggever, *De wn. Voorzitter,*
G. VIGNERON. F. DEMETS.